

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1409/20-S

Název	Mateřská škola Čerčany
Sídlo	Obchodní 383, 257 22 Čerčany
E-mail	mscercany@quick.cz
IČ	71001085
Identifikátor	600041506
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Jiřina Oršlová
Zřizovatel	obec Čerčany
Místo inspekční činnosti	Obchodní 383, 257 22 Čerčany
Termín inspekční činnosti	2., 5. a 6. října 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu a příslušného rámcového vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Čerčany (dále „škola“) se profiluje cíleným vedením dětí k rozvíjení kreativních schopností, dovedností hry na fukací harmoniky a logopedickou prevencí. Školní vzdělávací program Mateřské školy Čerčany (dále ŠVP) doplňují tvoření z keramiky,

ekoprogramy, procházky a výlety do okolí školy a seznamování s literaturou v projektu Celé Česko čte dětem.

K termínu inspekční činnosti bylo ve škole v šesti třídách zapsáno celkem 121 dětí, z nichž 39 plní povinné předškolní vzdělávání. Jedno má odlišný mateřský jazyk. Čtyři mají speciální vzdělávací potřeby (dále SVP).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy vychází z jejích reálných podmínek, většinou je i naplňována. Cíleně se zaměřuje na zlepšování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Nová ředitelka školy (dále jen „ředitelka“) se v prvním roce svého působení ve funkci správně zaměřila na vytvoření emočně příznivého a podnětného prostředí pro vzdělávání. V Etickém kodexu cíleně nastavila pravidla komunikace učitelk se zákonnými zástupci. V průběhu inspekční činnosti bylo zřejmé, že je učitelky i asistentky aktivně uplatňují.

Vzdělávání zajišťuje pedagogický sbor složený z odborně kvalifikovaných učitelk i asistentek pedagoga. Ze záznamů pedagogické rady za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 je zřejmé, že správně projednává i otázky týkající se vzdělávání dětí a jeho podmínek. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v období od 2018 do 2020 tematicky sice rozmanité, ale při inspekční činnosti byly získané poznatky při práci s dětmi málo využívány. Jen v přibližně třetině tříd se učitelkám dařilo získané odborné dovednosti např. v hodnocení dětí při vzdělávání a v pedagogické diagnostice efektivně uplatňovat. Avšak jako velmi přínosná byla pro vzdělávání dětí se SVP hodnocena účinná součinnost školy se školským poradenským zařízením.

V roce 2014 při inspekční činnosti konstatovaný formální nedostatek v seznamování dětí s anglickým jazykem škola odstranila. Do ŠVP témata doplnila, přesto ale při inspekční činnosti realizování této aktivity nezohledňovalo individuální potřeby dětí. Škola správně upravila i výši úplaty za předškolní vzdělávání s ohledem na počet dnů přerušování provozu v červenci a srpnu.

Spolupráce školy se zákonnými zástupci dětí je velmi dobrá. Z aktuálních výsledků anonymního šetření je zřejmé, že většina jich je s úrovní poskytovaného vzdělávání a dostupností informací o něm spokojená. Škola se v době uzavření od 12. března 2020 do 25. května 2020 z důvodu pandemie COVID19 aktivně zapojila do distančního vzdělávání formou výukových videí, cvičení, her, praktických ukázek zveřejňovaných na webových stránkách školy.

Finanční podmínky školy jsou celkově dobré. Zatím ale nevyužila možnosti, které jí poskytuje nová metoda financování škol od roku 2020, a to získat finanční prostředky na plat další učitelky, jejíž realizace by maximálně omezila časté spojování tříd po obědě.

S výjimkou rozšíření školní zahrady a pořízení nových herních prvků nedošlo od minulé inspekce k výraznému zkvalitnění v materiálních podmínkách pro vzdělávání. Učebny jsou vybaveny dostatečným množstvím hraček, didaktických pomůcek, stavebnic, knih a sportovního náčiní i nářadí.

Budova mateřské školy i branka do zahrady byly v průběhu inspekce uzamčeny a tím zabezpečeny proti vstupu cizích nepovolaných osob. Vstup je zákonným zástupcům dětí do budovy umožněn čipy s přidělenými bezpečnostními kódy. Účelné bylo během dne při inspekčních hospitacích a konkrétních činnostech poučování dětí o bezpečném chování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Příkladným empatickým přístupem učitelek k dětem bylo po celý den vytvářeno sociálně vstřícné a komunikačně podnětné prostředí. Rovněž adaptace nově přijatých dětí ke vzdělávání probíhala v příjemné atmosféře. Všechny realizované vzdělávací aktivity směřovaly k naplňování záměrů stanovených v ŠVP a vhodně konkretizovaných v třídních plánech. Svým obsahem většinou odpovídaly tématu aktuálního tematického bloku, aktivity na sebe přirozeně navazovaly, činnostní a pohybové se efektivně střídaly s intelektovými.

Ve všech třídách byly pro děti vytvářeny vhodné podmínky pro spontánní hry, kterým se podle svého zájmu věnovaly individuálně nebo v menších skupinkách. Připravená různorodá nabídka hraček a výtvarných a pracovních pomůcek spolu s účinnou motivací učitelkami napomáhaly k aktivizaci dětí. Vzdělávací cíle byly zaměřeny na rozvoj manipulačních dovedností a jemné motoriky, na utváření základů matematické gramotnosti a upevňování znalosti barev. Pokud byla vhodná příležitost nebo na přání dětí, se učitelky nenásilně zapojovaly do her. Příkladně při nich využívaly příležitosti k individuální práci s přihlédnutím k aktuálním potřebám dětí.

Při sledovaných didakticky zaměřených aktivitách řízených učitelkami ale ve většině tříd převažovala frontální organizace nebo samostatná práce dětí s neúčelným jednotným zadáním úkolu bez plánovité diferenciaci náročnosti s ohledem na věková specifika dětí nebo jejich individuální možnosti a schopnosti. Chyběla také možnost alternativní nabídky aktivity k naplnění stanoveného vzdělávacího záměru, ze které by si mohlo dítě vybrat. Ke správnému rozvoji řeči v průběhu dne napomáhalo začleňování dechových a artikulačních cvičení. Při aktivitách zaměřených na rozvoj grafomotoriky byla, až na výjimky, správně respektována vývojová specifika dětí. Velmi přínosné bylo seznámení nejstarších dětí s hudebním nástrojem (foukací harmonikou), na které se všechny těšily. Děti projevené pěvecké schopnosti a praktické dovednosti, podporované dobře zvoleným hudebním doprovodem na piano, vypovídaly o učitelkou dobře zvolené motivaci s povzbuzením zájmu dětí o hudbu.

Seznamování s anglickým jazykem (projekt Hravá angličtina) v aktuálním školním roce probíhá nevhodně bez návaznosti na aktuálně probíraná témata ŠVP a bez potřebné diferenciaci zohledňující individuální a věková specifika dětí. Méně efektivní, z pohledu upevňování získaných znalostí a dovedností, je rovněž zařazování této aktivity pouze jednou týdně.

Dětem se SVP byla poskytována účinná podpora podle jejich potřeb. Zohledňován byl jejich aktuální zájem, asistentky pedagoga jim napomáhaly v úspěšném plnění úkolů a citlivě i při navazování kontaktů ve třídě. Účelná byla pomoc dospělých i v sebeobsluze. Ve chvílích, kdy dítě se SVP bylo schopné se samo zapojit do činností, pracovaly asistentky pedagoga podle pokynů učitelky a dobře také reagovaly na potřeby ostatních dětí ve třídě. Efektivní byla dopomoc asistentek pedagoga v zajištění bezpečnosti při pobytu dětí venku.

Řízené pohybové aktivity byly zařazeny do dopoledního programu ve všech navštívených třídách. Byly vedeny převážně metodicky správně. Ke vzbuzení zájmu dětí a zapojení do nich napomáhaly učitelky doprovázením cvičení motivačními texty nebo využíváním různého náčiní. Ve věkově smíšených třídách však bylo uzpůsobeno spíše těm nejmladším. Pro starší nebylo dostatečně náročné a účinné, zejména s ohledem na cílenou podporu správného držení těla a zvyšování jejich fyzické zdatnosti. Ve třídě nejstarších byly pro realizaci zdravotně preventivních cviků efektivně využity overbally. S ohledem na malé prostorové podmínky pro cvičení v učebnách poskytovaly učitelky dětem dostatek možností pro rozvoj pohybových dovedností při pobytu venku, ale vhodně i při odpoledních aktivitách.

Učitelky důsledně dbaly na zajištění bezpečnosti při pohybových aktivitách dětí i při jejich pobytu mimo areál školy. Účelně v těchto situacích využívaly příležitosti pro opakování pravidel správného chování při přecházení silnice a chůzi v obci. Reagovaly na podněty dětí a svým chováním k nim vhodně napomáhaly rozvíjení jejich personálních a komunikačních dovedností.

Nabídka klidných aktivit a her pro děti s menší potřebou spánku, deklarovaná v ŠVP, nebyla při inspekční činnosti důsledně realizována. Aktivity mimo lůžko byly nabízeny dětem pouze v jedné třetině tříd. V ostatních třídách ležely na lehátkách i děti, které po krátké relaxaci neusnuly. Nevhodné bylo rovněž prohlížení knih a časopisů dětmi na lehátkách v místnosti s nedostatečnými světelnými podmínkami (zatažené žaluzie).

K dobře nastaveným pravidlům sebeobsluhy, zejména upevňování správného návyku mytí rukou, byly děti důsledně učitelkami vedeny. Vhodně byly také podporovány k přiměřené sebeobsluze při používání příborů mladšími dětmi a při nalévání nápojů. Z chování dětí bylo také zřejmé, že jsou vedeny i k chápání a tolerování odlišností v projevech některých jednotlivců.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Naplňování ŠVP a kvalita poskytovaného vzdělávání jsou školou cíleně sledovány. Podklady k analýze a hodnocení výsledků vzdělávání dětí získává ředitelka převážně z přímé pedagogické práce, hospitační činnosti nebo z informací získaných od učitelek i asistentek pedagoga v pedagogické radě. Učitelky průběžně sledují úroveň rozvoje každého dítěte v oblasti fyzické, psychické i sociální po celou dobu jeho vzdělávání a výsledky svých zjištění zaznamenávají. Efektivní je i vedení výtvarných portfolií. V přibližně polovině tříd však chybí bližší specifikace individuálních potřeb dítěte a přijatých opatření k jeho cílené podpoře s následným vyhodnocením jejich účinnosti. Tento postup snižuje funkčnost záznamů pro zajištění účinné návaznosti poskytované podpory dítěti při jeho přechodu do třídy starších dětí a k jinému pedagogickému pracovníkovi.

Ke zlepšení poradenského servisu školy a k prevenci případné školní neúspěšnosti dětí, realizované ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci, přispívá efektivně využívaná metoda dobrého startu. Dobré je i zveřejňování účinných postupů pro podporu správného rozvoje řeči, grafomotoriky, pracovních návyků u dětí ve škole a na jejich webových stránkách. Nabízeny, a dle slov ředitelky školy, jsou i využívány individuální konzultace učitelek se zákonnými zástupci dětí. Anebo jsou jim v případě potřeby poskytovány kontakty na další odborníky.

Na základě výsledků všech hospitací lze konstatovat, že u všech dětí jsou vytvářeny dobré předpoklady pro jejich další vzdělávání. Pozorováním bylo zjištěno, že děti jsou samostatné přiměřeně věku i svým schopnostem. Měly velmi dobré znalosti o přírodě. Uměly zachytit skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Při vycházkách do okolí i nejmladší děti prokázaly i dobrou fyzickou zdatnost.

Ve třídách mladších dětí bylo z chování a jejich projevů patrné, že jsou systematicky vedeny k samostatnosti v sebeobsluze a komunikaci s vrstevníky nebo dospělými. To se projevovalo ve zvládnutí praktických dovedností při oblékání, hygieně nebo stolování, aktivně se také podílely na udržování pořádku ve třídě. Většina z nich přirozeně a bez zábran komunikovala s ostatními, prokazovala také znalost různorodé škály říkanek a písniček. Z jejich reakcí,

výsledků prací nebo odpovědí bylo možné sledovat osvojení základních pracovních a početních dovedností.

Škola se svými vystoupeními s dětmi výrazně podílí na pořádání kulturních akcí spolu se zřizovatelem. Úspěšné a širokou veřejností oceňované jsou pravidelné výtvarné výstavy dětských prací a rukodělných výrobků ve škole, ale i ve městě. Obohacující pro obě strany jsou i pravidelná setkávání dětí se seniory v domově důchodců.

Závěry

Vývoj školy

- V roce 2019 byla jmenována nová ředitelka školy.
- Škola si od minulého inspekčního hodnocení v roce 2014 udržuje dobrou kvalitu poskytovaného vzdělávání.
- Škola je úspěšná v zapojování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných kolektivů tříd.
- Škola se aktivně zapojila do distančního vzdělávání.
- Školou přijatá opatření k prevenci nedostatků zjištěných předchozí inspekční činností byla většinou účinná, přetrvává ale nedostatek v seznamování dětí s anglickým jazykem.

Silné stránky

- Škola podporuje zájem, případně i nadání dětí cíleným vytvářením estetických a etických podnětů ke kultivovanému prožívání.
- Efektivní je spolupráce mateřské školy se Základní Uměleckou Školou Čerčany v podpoře zájmu dětí a v cíleném rozvoji jejich talentu.
- Úspěšná je prezentace školy na veřejnosti při hudebních a recitačních vystoupeních, anebo pořádaných výtvarných a rukodělných výstav dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při naplňování ŠVP se projevila nižší účinnost pedagogického vedení, minimálně byla využívána diferenciací a individualizace vzdělávání.
- Při seznamování dětí s anglickým jazykem chybí návaznost na aktuálně probíraná témata, zařazování této činnosti pouze jednou týdně dostatečně nepodporuje upevňování získaných vědomostí a dovedností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zvýšit účinnost pedagogického vedení, účelně diferencovat a individualizovat vzdělávání.
- Seznamovat děti s cizím jazykem v provázanosti na probírané téma ŠVP i při běžných situacích.
- Využívat možností nového financování s ohledem na zlepšení personálních podmínek pro zkvalitnění vzdělávání (maximálně omezit spojování tříd).
- Nabízet ve všech třídách klidné aktivity mimo lůžko dětem, které neusnou.
- Vyhodnocovat systematicky pokroky dítěte v pedagogické diagnostice a závěry z ní účelně využívat při práci pedagogických pracovníků s dítětem.

- Podporovat maximálně děti v experimentování a objevování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní matrika vedená k termínu inspekce (vzorek)
2. Školní vzdělávací program Mateřské školy Čerčany, čj. MŠ/44/14, aktualizace k 1. září 2019, platnost k termínu inspekce
3. Záznamy z pedagogické rady za školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vedené k termínu inspekce
4. Pedagogická diagnostika o dětech, aktuální stav
5. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a evidence školních úrazů (Záznamy o úrazu za školní rok 2019/2020, Protokol o provedení odborné technické kontroly sportovního zařízení a vybavení z 18. srpna 2020)
6. Personální dokumentace vedená k termínu inspekce (včetně jmenování ředitelky školy ve funkci, rozpisu přímé pedagogické činnosti, plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2020/2021)
7. Elektronické třídní knihy za školní rok 2020/2021
8. Informace o škole (regionální sběr dat, webové stránky školy) k termínu inspekce
9. Hospodářská dokumentace (Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2019 a k 30. červnu 2020, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2019 z 16. ledna 2020, Hlavní účetní kniha, období 12/2019 a 6/2020)
10. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-692/14-S, z 3. dubna 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně

příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Daniela Hradecká, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Daniela Hradecká v. r.

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka

Dana Macková v. r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Dana Drlíková v. r.

V Praze 29. října 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Jiřina Oršlová, ředitelka školy

Jiřina Oršlová v. r.

V Čerčanech 13. listopadu 2020